

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul central (jud.: V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

05 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Borșci Vladimir, reprezentat de avocatul Cașu Iulian,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Borșci Vladimir împotriva Serviciului de Protecție și Pază de Stat cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, încasarea cheltuielilor de asistență juridică precum și încasarea sporului de performanță, cât și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul și recursul depus de Borșci Vladimir și menținute hotărârea și încheierea din 12 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 12 noiembrie 2020, Borșci Vladimir a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Serviciului de Protecție și Pază de Stat cu privire la anularea ordinului nr. 264 din 16 octombrie 2020, prin care a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de prevenire privind necorespunderea parțială funcției, încasarea sumei de 15 000 lei cu titlul de prejudiciu moral, cât și a sumei de 5 220 lei cu titlu de spor de performanță pentru lunile octombrie 2020 – februarie 2021, precum și a sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, este angajat în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat în calitate de ofițer de protecție din 25 iulie 2017, iar pe parcursul exercitării atribuțiilor de serviciu, nu a fost niciodată sancționat disciplinar, fiind stimulat de mai multe ori, inclusiv cu conferirea gradului special înainte de termen.

În pofida acestui fapt, la 20 septembrie 2020, în privința sa a fost pornită o anchetă de serviciu, iar la 16 octombrie 2020, prin ordinul nr. 264, în privința sa a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de prevenire privind necorespunderea parțială funcției, prevăzută de art. 52 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 134 din 13.06.2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat. Despre acest ordin a aflat la 18 octombrie 2020, însă nu a primit o copie a acestui act administrativ.

Reclamantul a declarat că, nu este de acord cu sancțiunea disciplinară aplicată, or, art. 52 alin. (1) din Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat,

prevede că, ofițerilor de protecție le pot fi aplicate sancțiuni disciplinare pentru încălcarea disciplinei de serviciu, pentru emiterea/adoptarea unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv.

În acest context, reclamantul conchide că, el în calitate de ofițer de securitate nu a comis nici o abatere disciplinară prevăzută de art. 52 alin. (1) din Legea menționată și respectiv nu putea fi sancționat disciplinar. Or, art. 52 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, prevede că ofițerilor de securitate le poate fi aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de prevenire privind necorespunderea parțială funcției. Însă, pentru a constata că ofițerul de securitate nu corespunde funcției, urmează ca acesta să fie supus atestării, lucru care nu a fost realizat în privința sa.

Astfel, în vederea soluționării pe cale amiabilă a litigiului, la 23 octombrie 2020, reclamantul a expediat în adresa pârâtului o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea în integritate a ordinului Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr. 264. Iar, la 05 noiembrie 2020, a primit răspuns la cererea prealabilă, însă nu a primit o copie a ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare. Mai mult ca atât, în răspunsul la cererea prealabilă nu sunt indicate motivele care au stat la baza aplicării sancțiunii disciplinare în privința sa, fiind doar sugerat faptul că urmează să se adreseze în instanța de judecată.

În acest context, la 09 noiembrie 2020, a solicitat repetat eliberarea ordinului prin care a fost aplicată sancțiunea disciplinară în privința sa, însă, reprezentanții Serviciului de Pază și Protecție de Stat, telefonic l-au informat că ordinele acestei entități constituie secret de stat și că nu au dreptul să îi elibereze actul în cauză. De asemenea, au menționat că vor prezenta ordinul nr. 264 din 16 octombrie 2020, de aplicarea sancțiunii disciplinară sub formă de prevenire privind necorespunderea parțială funcției, în instanța de judecată, odată cu dosarul administrativ.

În altă ordine de idei, reclamantul relatează că, prin răspunsul Serviciului de Protecție și Pază de Stat din 05 februarie 2021, se confirmă faptul că salariatului Vladimir Borșci pentru perioada octombrie 2020 – februarie 2021, nu i-a fost achitat sporul de performanță în cuantum de 10% din salariul de bază, conform funcției deținute. Însă, conform fișei de salarizare, salariul de bază al lui Vladimir Borșci constituie 10 440 lei. Și, respectiv, ultimului nu i-a fost achitat sporul de performanță pentru perioada octombrie 2020 – februarie 2021 în cuantum de 5220 lei. Totodată, a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 15 000 lei.

Prin încheierea din 12 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost declarată inadmisibilă pretenția cu privire la repararea prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul și recursul depus de Borșci Vladimir și menținute hotărârea și încheierea din 12 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, la 23 octombrie 2020, în urma evaluării efectuate pentru perioada 01 iulie 2020 – 30 septembrie 2020, Vladimir Borșci a primit calificativul ”satisfăcător”, ca urmare a neaprezentării neîntemeiate la evaluarea trimestrială, susținerea colocviului la proba

sportivă. Astfel, prin neprezentarea nemotivată la evaluarea trimestrială, și neaducerea la cunoștința superiorilor despre imposibilitatea de a se prezenta, Vladimir Borșci a admis o abatere disciplinară. Or, deși la materialele dosarului au fost anexate două certificate medicale, Vladimir Borșci nu a adus la cunoștința superiorilor săi despre faptul că se află în imposibilitate de a se prezenta la evaluarea trimestrială și nu a solicitat amânarea acesteia pe motive de sănătate.

Cu privire la pretenția de reparare a prejudiciului moral, instanțele au considerat inadmisibilitatea acesteia pe motivul nerespectării procedurii prealabile.

La 20 decembrie 2022, Borșci Vladimir, reprezentat de avocatul Cașu Iulian, a depus recurs, împreună cu motivarea, împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate în acțiune și în cererea de apel.

La 10 mai 2023, Serviciul de Protecție și Pază de Stat a depus o referință la recursul declarat de către Borșci Vladimir, reprezentat de avocatul Cașu Iulian, solicitând respingerea acestuia.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia ”Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de recurs constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 14 decembrie 2022, fiind notificat părților la 20 decembrie 2022, iar decizia motivată a fost notificată la 09 aprilie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d. 150, 155). Astfel, depunerea recursului la 20 decembrie 2022,

a avut loc în interiorul termenului legal.

Examinând admisibilitatea recursului înaintat de Borșci Vladimir, reprezentat de avocatul Cașu Iulian, completul de judecată îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din același cod, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne decizia instanței de apel contestată într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic

superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul de judecată ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul înaintat de Borșci Vladimir, reprezentat de avocatul Cașu Iulian.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată

d i s p u n e:

Recursul înaintat de Borșci Vladimir, reprezentat de avocatul Cașu Iulian, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte,
judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă